Torstai 20. toukokuuta 2021

P9_TA(2021)0255

Kiinan vastapakotteet EU:n yhteisöille ja Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäsenille

Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. toukokuuta 2021 Kiinan vastapakotteista EU:n yhteisöille ja Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäsenille (2021/2644(RSP))

(2022/C 15/17)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa ja mietintönsä Kiinan tilanteesta ja EU:n ja Kiinan suhteista, erityisesti 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman Hongkongin demokraattiseen oppositioon kohdistetuista pakkokeinoista ([1]) ja 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman uiguurien tilanteesta ja pakkotyöstä Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella ([2]),

— ottaa huomioon aiemmat Hongkongiin liittyvät suosituksensa, etenkin 13. joulukuuta 2017 neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle antamansa suosituksen ”Hongkong – 20 vuotta palauttamisen jälkeen” ([3]),

— ottaa huomioon 20. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosittainen kertomus 2020 ([4]),

— ottaa huomioon, että vuoden 2019 Saharov-palkinto myönnettiin uiguuritaloustieteilijä Ilham Tohtille, joka puolustaa Kiinan uiguurivähemmistön oikeuksia,

— ottaa huomioon johtavien Euroopan parlamentin jäsenten 23. maaliskuuta 2021 antaman lausuman sen johdosta, että Kiinan viranomaiset olivat päättäneet asettaa pakotteita ihmisoikeuksien alivaliokunnalle ja muille EU:n yhteisöille ja virkamiehille,

— ottaa huomioon parlamentin puhemiehen David Maria Sassolin, ihmisoikeuksien alivaliokunnan puheenjohtajan Maria Arenan ja suhteista Kiinan kansantasavaltaan vastaavan valtuuskunnan puheenjohtajan Reinhard Bütikoferin puheet 24. maaliskuuta 2021 pidetyn parlamentin täysistunnon alussa,

— ottaa huomioon European Research Institute -järjestön johtajien 25. maaliskuuta 2021 antaman lausunnon,

— ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan Josep Borrellin puheen, jonka tämä piti parlamentissa 28. huhtikuuta 2021 käydyssä keskustelussa Kiinan vastapakotteista EU:n yhteisöille ja Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäsenille, ja sitä seuranneet puheenvuorot,

— ottaa huomioon 29. maaliskuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin puhemiehen, Belgian parlamentin edustajainhuoneen puhemiehen, Alankomaiden parlamentin edustajainhuoneen puhemiehen ja Liettuan tasavallan parlamentin puhemiehen yhteisen julkilausuman Kiinan asettamista pakotteista parlamenttien jäsenille,

— ottaa huomioon rajoittavista toimenpiteistä vakavien ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten torjumiseksi annetun asetuksen (EU) 2020/1998 täytäntöönpanosta 22. maaliskuuta 2021 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/478 ([5]) ja rajoittavista toimenpiteistä vakavien ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten torjumiseksi annetun päätöksen (YUTP) 2020/1999 muuttamisesta 22. maaliskuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/481 ([6]),

— ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2021 annetun G7-ryhmän julkilausuman Hongkongin vaalijärjestelmän muutoksista ja 5. toukokuuta 2021 annetun G7-ryhmän maiden ulko- ja kehitysministerien tiedotteen,

([1]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0027.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0375.
([3]) EUVL C 369, 11.10.2018, s. 156.
([4]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0012.
([5]) EUVL L 99 I, 22.3.2021, s. 1.
([6]) EUVL L 99 I, 22.3.2021, s. 25.

— ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan tiedottajan 17. huhtikuuta 2021 antaman lausuman Hongkongin demokratia-aktivisteille langetetuista tuomioista,

— ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan tiedottajan 29. joulukuuta 2020 antaman lausuman toimittajille, asianajajille ja ihmisoikeuksien puolustajille langetetuista tuomioista,

— ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan ulkoasiainministeriön tiedottajan 22. maaliskuuta 2021 antaman ilmoituksen pakotteista asiaan liittyville EU:n yhteisöille ja niiden henkilöstölle,

— ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2020 pidetyn EU:n ja Kiinan 22. huippukokouksen päätteeksi esitetyn puheenjohtaja Michelin ja puheenjohtaja von der Leyenin yhteisen julkilausuman EU:n etujen ja arvojen puolustamisesta monitahoisessa ja elintärkeässä kumppanuudessa,

— ottaa huomioon 9. huhtikuuta 2019 pidetyssä EU:n ja Kiinan 21. huippukokouksessa annetun yhteisen julkilausuman,

— ottaa huomioon komission sekä varapuheenjohtajan / korkean edustajan 12. maaliskuuta 2019 antaman yhteisen tiedonannon ”Strateginen katsaus EU:n ja Kiinan suhteisiin” (JOIN(2019)0005),

— ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan perustuslain 36 pykälän, jossa taataan kaikille kansalaisille oikeus uskonnonvapauteen, sekä 4 pykälän, jolla suojellaan vähemmistökansallisuuksien oikeuksia,

— ottaa huomioon YK:n asiantuntijoiden 26. kesäkuuta 2020 esittämän kehotuksen ryhtyä päättäväisiin toimiin perusvapauksien suojelemiseksi Kiinassa,

— ottaa huomioon 16. joulukuuta 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka Kiina allekirjoitti vuonna 1998 mutta jota se ei ole koskaan ratifioinut,

— ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,

— ottaa huomioon joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyn YK:n yleissopimuksen,

— ottaa huomioon pakollista työtä koskevaan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) vuoden 1930 sopimukseen vuonna 2014 liitetyn pöytäkirjan, jota Kiina ei ole allekirjoittanut,

— ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,

A. katsoo, että ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisen ja kunnioittamisen olisi säilyttävä EU:n ja Kiinan pitkäaikaisen suhteen keskiössä, sillä EU on sitoutunut tukemaan näitä arvoja ulkoisessa toiminnassaan ja Kiina on ilmaissut kiinnostuksensa niiden kunnioittamiseen omassa kehityksessään ja kansainvälisessä yhteistyössä;

B. ottaa huomioon, että neuvosto hyväksyi 7. joulukuuta 2020 asetuksen (EU) 2020/1998, jolla perustetaan EU:n maailmanlaajuinen ihmisoikeuspakotejärjestelmä, jonka avulla EU voi määrätä kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä yksittäisille henkilöille, yhteisöille ja elimille, mukaan lukien valtiot ja muut kuin valtiolliset toimijat, jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista ja -rikkomuksista tai ovat osallisina niissä; pitää tärkeänä korostaa, että EU:lla on velvollisuus käyttää kyseistä asetusta laajamittaisten ihmisoikeusloukkausten tapauksessa;

C. ottaa huomioon, että EU:n ulkoasiainneuvosto hyväksyi 22. maaliskuuta 2021 EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeus-pakotejärjestelmän mukaisia rajoittavia toimenpiteitä Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen 13. kansankongressin varajohtajaa Zhu Hailunia, Xinjiangin tuotanto- ja rakennuskomennuskunnan (XPCC) puoluesihteeriä ja Kiinan Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen puoluekomitean apulaissihteeriä Wang Junzhengiä, Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen puoluekomitean pysyvän komitean jäsentä ja Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen poliittisten ja oikeusasioiden komitean sihteeriä Wang Mingshania ja Xinjiangin julkisen turvallisuuden viraston johtajaa ja Xinjiangin uiguurien autonomisen alueen kansanhallituksen varapuheenjohtajaa Chen Mingguota sekä Xinjiangin pidätyskeskuksia hallinnoivaa XPCC:n julkisen turvallisuuden virastoa vastaan; toteaa, että kyseiset neljä henkilöä ja yksi yhteisö ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista, kuten uiguurien ja muiden etnisiä muslimivähemmistöjä edustavien henkilöiden laajamittaisista mielivaltaisista pidätyksistä ja halventavasta kohtelusta Xinjiangin uiguurien autonomisella alueella;

Torstai 20. toukokuuta 2021

D. ottaa huomioon, että vain muutama hetki EU:n luettelon hyväksymisen jälkeen Kiinan kansantasavallan ulkoministeriön tiedottaja ilmoitti Kiinan asettavan pakotteita viidelle Euroopan parlamentin jäsenelle (Reinhard Bütikofer, Michael Gahler, Raphaël Glucksmann, Ilhan Kyuchyuk ja Miriam Lexmann), parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnalle, kolmelle EU:n jäsenvaltion kansallisen parlamentin jäsenelle (Sjoerd Wiemer Sjoerdsma, Samuel Cogolati ja Dovile Sakaliene), EU:n neuvoston poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealle, joka koostuu EU:n 27 jäsenvaltion suurlähettiläistä, kahdelle tutkijalle (Adrian Zenz ja Björn Jerdén) ja kahdelle ajatushautomolle (Mercator Institute for China Studies (MERICS) Saksassa ja Alliance of Democracies Foundation Tanskassa), koska nämä olivat ”vahingoittaneet vakavasti Kiinan suvereniteettia ja etuja ja levittäneet pahantahtoisesti valheita ja disinformaatiota”;

E. ottaa huomioon, että tiedottajan julkaiseman lehdistötiedotteen mukaan kyseisiä henkilöitä ja heidän perheitään kielletään saapumasta Manner-Kiinaan, Hongkongiin ja Macaoon ja heitä ja kaikkia heihin yhteydessä olevia yrityksiä ja laitoksia kielletään myös harjoittamasta toimintaa Kiinan kanssa;

F. ottaa huomioon, että muutamaa päivää myöhemmin Kiina asetti pakotteita Yhdistyneen kuningaskunnan, Kanadan ja Yhdysvaltojen parlamenttien jäsenille, yhteisöille ja ajatushautomoille, sillä myös nämä maat olivat ottaneet käyttöön toimenpiteitä Xinjiangissa tehtyjen ihmisoikeusloukkausten johdosta;

G. katsoo, että Kiinan toimenpiteet ovat hyökkäys koko Euroopan unionia ja sen parlamenttia, Euroopan demokratian ja arvojen ydintä, vastaan sekä hyökkäys tutkimuksen vapautta vastaan;

H. toteaa, että siinä missä EU:n pakotteet johtuvat ihmisoikeusloukkauksista ja perustuvat oikeutettuihin ja oikeasuhteisiin kansainvälisen oikeuden mukaisiin toimenpiteisiin, Kiinan pakotteet eivät ole oikeudellisesti perusteltuja ja ne ovat täysin aiheettomia ja mielivaltaisia ja niiden kohteena on kyseisiä ihmisoikeusloukkauksia koskeva arvostelu; toteaa, että pakotteet ovat ilmiselvä yritys estää EU:ta jatkamasta työtään ja toimintaansa ihmisoikeusloukkausten torjumiseksi Kiinassa;

I. ottaa huomioon, että Kiinalla on tilillään ihmisoikeusloukkauksia, joiden yhteydessä maan näillä aloilla tekemät kahden- ja monenväliset sitoumukset on työnnetty syrjään, ja toteaa, että arvovaltaisten raporttien mukaan Kiinan ihmisoikeustilanne on synkin sitten Tiananmenin aukion verilöylyn; ottaa huomioon, että Kiina on säännöllisesti jättänyt YK:n ihmisoikeusneuvoston käsiteltäväksi päätöslauselmia, joilla on tarkoitus tehdä itsemääräämisoikeudesta, (maan sisäisiin asioihin) puuttumattomuudesta ja keskinäisestä kunnioituksesta perustavia periaatteita, joista ei voida neuvotella, ja joissa yksilöiden ihmisoikeuksien suojelemiseen ja edistämiseen viitataan vain ohimennen;

J. ottaa huomioon, että joulukuussa 2020 EU ja Kiina pääsivät periaatteelliseen yhteisymmärrykseen EU:n ja Kiinan laaja-alaisesta investointisopimuksesta; ottaa huomioon, että Kiinan pakotteet haittaavat merkittävästi Euroopan parlamentin kykyä analysoida asianmukaisesti investointisopimusta, sillä ne vähintäänkin estävät ihmisoikeuksien alivaliokuntaa työskentelemästä kiinalaisten asiantuntijoiden kanssa; toteaa, että kauppa- ja investointisuhteiden käsittelemistä ihmisoikeuskysymysten ja laajempien poliittisten suhteiden muodostaman yleisen kontekstin ulkopuolella ei voida hyväksyä;

K. toteaa, että Kiinan päätös asettaa pakotteita on viimeisin esimerkki Kiinan kommunistisen puolueen johdon asteittaisesta siirtymisestä noudattamaan vastakkainasetteluun perustuvaa lähestymistapaa, johon kuuluu myös disinformaation ja kyberhyökkäysten kohdistaminen EU:ta vastaan, ja että EU:n ja Kiinan suhteita rasittavat yhä enemmän uiguureja ja muita etnisiä vähemmistöjä vastaan toteutetut toimet, toimet Hongkongin demokratian tukahduttamiseksi sekä Taiwanin salmen osalta käyttöön otettu yhä jyrkempään vastakkainasettelun perustuva toimintatapa; ottaa huomioon, että nykyiseen EU–Kiina-strategiaan liittyvät puutteet ovat käyneet ilmeisiksi, joten EU:n ja Kiinan suhteet eivät voi jatkua entiseen tapaan;

L. ottaa huomioon, että Kiinan ilmoitettua Euroopan parlamentin jäseniin kohdistamistaan pakotteista Venäjän viranomaiset päättivät 30. huhtikuuta 2021 asettaa pakotteita kahdeksalle EU:n kansalaiselle, mukaan lukien Euroopan parlamentin puhemies David Sassoli ja komission varapuheenjohtaja Věra Jourová;

M. ottaa huomioon, että siitä lähtien kun Kiinan hallitus aloitti pääasiassa Xinjiangin uiguurivähemmistöjä vastaan suunnatun ”säälimättömän kampanjansa väkivaltaista terrorismia vastaan” vuonna 2014, yli miljoonaa ihmistä on pidetty vankileireillä, joita kutsutaan poliittisen uudelleenkoulutuksen keskuksiksi tai koulutuskeskuksiksi ja jotka muodostavat maailman suurimman joukkovangitsemisjärjestelmän; ottaa huomioon, että uiguuriväestö on joutunut Kiinan hallituksen uhriksi, sillä sen pyrkimyksenä on tuhota heidän ainutlaatuinen identiteettinsä ja heidän oikeutensa

elää yhtenäisenä kansana kidutuksen, tahdonvastaisten katoamisten, joukkovalvonnan, kulttuurin ja uskonnon hävittämisen, naisten pakkosterilisaation, seksuaalisen väkivallan, lisääntymisoikeuksien loukkauksien ja perheiden erottamisen keinoin; ottaa huomioon, että ihmisoikeusjärjestöt ovat arvioineet, että tällaisia rikoksia voitaisiin pitää kansainvälisen oikeuden nojalla rikoksina ihmisyyttä vastaan;

N. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin annettua 21. tammikuuta 2021 päätöslauselmansa Hongkongin poliittisen opposition sorto on edelleen pahentunut ja demokratia-aktivisteille ja poliittisille edustajille, kuten Joshua Wongille, Martin Leelle, Jimmy Laille, Andy Li'lle ja Lester Shumille, on langetettu lukuisia tuomioita, jotka koskevat heidän osallistumistaan rauhanomaisiin mielenosoituksiin ja jotka eivät joissain tapauksissa edes perustu todisteisiin aktiivisesta osallistumisesta mellakoihin; toteaa, että tämän vuoden maaliskuussa Hongkongin vaalijärjestelmään tehtiin muutoksia, jotka ovat merkittävimpiä Hongkongin poliittista järjestelmään tehtyjä muutoksia, sillä niillä otettiin käyttöön vaatimus osoittaa isänmaallisuutta Manner-Kiinaa kohtaan ja saatiin aikaan vallan ja vaikutusvallan keskittyminen Hongkongin vaalilautakunnassa, mikä johtaa suoraan valittujen edustajien osuuden merkittävään pienenemiseen Hongkongin lainsäädäntöneuvostossa;

O. ottaa huomioon, että kymmenellä EU:n jäsenvaltiolla on yhä Kiinan kanssa voimassa olevat luovutussopimukset, joiden nojalla uiguureja, Hongkongin kansalaisia, tiibetiläisiä ja kiinalaisia toisinajattelijoita voidaan luovuttaa Euroopasta poliittista oikeudenkäyntiä varten Kiinaan;

P. toteaa, että Hongkongissa asuvaa Ruotsin kansalaista Gui Minhaita pidetään edelleen vangittuna huolimatta parlamentin lukuisista kehotuksista vapauttaa hänet välittömästi;

1. tuomitsee mitä jyrkimmin Kiinan viranomaisten määräämät perusteettomat ja mielivaltaiset pakotteet, joilla hyökätään sananvapautta, akateemista vapautta sekä kansainvälistä yleismaailmallisiin ihmisoikeuksiin sitoutumista ja niitä koskevaa kansainvälistä yhteistä näkemystä vastaan; kehottaa Kiinan viranomaisia poistamaan nämä perusteettomat pakotteet;

2. tuo julki täyden solidaarisuutensa tämän parlamentin jäsenille, ihmisoikeuksien alivaliokunnalle ja kaikille muille henkilöille ja yhteisöille, joihin nämä Kiinan pakotteet vaikuttavat, eli Euroopan unionin neuvoston poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealle, kansallisten parlamenttien jäsenille, ruotsalaiselle ja saksalaiselle tutkijalle sekä ajatushautomoille Saksassa ja Tanskassa; ilmaisee täyden solidaarisuutensa samoin pakotteiden kohteeksi joutuneille EU:n ulkopuolisten maiden, kuten Yhdistyneen kuningaskunnan, Kanadan, Yhdysvaltojen ja Australian, parlamenttien jäsenille;

3. vahvistaa uudelleen, että perusvapaudet, sananvapaus, vapaus osallistua päätöksentekoon, akateeminen vapaus ja ihmisoikeuksien puolustaminen ovat demokratioidemme peruspilareita ja että näitä arvoja ei saa koskaan vaarantaa EU:n ja Kiinan suhteissa; korostaa, että pelotteluyritykset ovat turhia ja että vaaleilla valitut Euroopan parlamentin jäsenet aikovat jatkossakin tuomita aktiivisesti ja tinkimättömästi ihmisoikeusloukkaukset ja kansainvälisen oikeuden rikkomukset ja toimia niiden torjumiseksi sekä vaatia EU:ta säilyttämään ihmisoikeuksien kunnioittamisen kaikkien ulkoisten toimiensa keskiössä; pitää näitä Kiinan hyökkäyksiä osoituksena EU:n ja Kiinan suhteisiin liittyvästä järjestelmätason kilpailun ulottuvuudesta;

4. tuomitsee ankarasti tämän Kiinan valtiollisten ja valtiosta riippumattomien toimijoiden uuden yrityksen ja niiden aiemmat yritykset puuttua Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden demokraattiseen toimintaan ja levittää väärää tietoa julkisessa keskustelussa; katsoo, että pakotteet ovat osa Kiinan pyrkimystä valvoa sitä koskevaa puhetta ympäri maailman ja määrittää, millaisia puheita ja keskusteluja se voi yleensä sallia, ja pitää tätä pyrkimystä osana totalitaarista uhkaa;

5. toteaa jälleen olevansa äärimmäisen huolissaan lukuisista perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien loukkauksista sekä ihmisarvon, kulttuurin ilmaisemisoikeuden ja uskonnonvapauden, sananvapauden ja rauhanomaista kokoontumista koskevan vapauden sekä yhdistymisvapauden loukkauksista Kiinassa, ja pitää erityisen huolestuttavana uiguurien, tiibetiläisten, mongolien ja muiden etnisten vähemmistöjen, ihmisoikeuksien puolustajien, yhteiskunnallisten aktivistien, uskonnollisten ryhmien, toimittajien ja epäoikeudenmukaisuuksia vastaan vetoomuksia ja mielenosoituksia järjestävien henkilöiden järjestelmällistä vainoa sekä kaikkien toisinajattelijoiden ja opposition edustajien näkemysten yhä lisääntyvää tukahduttamista erityisesti Hongkongissa;

6. palauttaa mieliin 17. joulukuuta 2020 antamassaan päätöslauselmassa esittämänsä kannan, jonka mukaan Xinjiangissa tehdyt rikkomukset ovat rikoksia ihmisyyttä vastaan, ja korostaa, että näistä rikoksista on olemassa yhä enemmän todisteita; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan riittävän kansainvälisen tuen keräämiseksi riippumattomalle YK:n tutkimukselle Xinjiangista; pitää siksi myönteisenä neljän kiinalaisen henkilön ja yhden kiinalaisen yhteisön merkitsemistä EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän mukaiseen luetteloon, sillä nämä ovat

vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista Kiinassa; kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet ja käyttämään kaikkia käytettävissään olevia keinoja, muun muassa taloudellisia keinoja, joilla Kiinan hallitus taivutellaan sulkemaan leirit ja lopettamaan kaikki ihmisoikeusloukkaukset Xinjiangissa ja muualla, kuten Tiibetissä;

7. pitää valitettavana, että useisiin kansainvälisiin, erityisesti vaate- ja tekstiilialan, yrityksiin on kohdistettu kattavia ja laajoja boikottitoimia niiden tuotua esiin huolensa pakkotyötä Xinjiangissa koskevista raporteista ja niiden päätettyä katkaista Xinjiangiin liittyvät toimitusketjunsa, ja tuomitsee voimakkaasti Kiinan hallituksen niitä vastaan toteuttamat aggressiiviset poliittiset pakotustoimet; pyytää uudelleen komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa viimeistelemään pikaisesti toimitusketjuja koskevan yritysneuvonnan, jossa annetaan yrityksille ohjeita altistumisesta uiguurien pakkotyövoiman käyttämiseen liittyville riskeille ja tarjotaan tukea vaihtoehtoisten hankintalähteiden löytämiseksi kiireesti;

8. on huolestunut siitä, että EU:ta ja jäsenvaltioiden instituutioita ja niiden ihmisoikeustoimintaa vastaan toteutetut kostotoimenpiteet ovat osa tietoista strategiaa, jonka tarkoituksena on heikentää ihmisoikeuksia maailmanlaajuisesti ja määritellä ne uudelleen siten, että ne lopulta menettäisivät alkuperäisen tarkoituksensa; pitää valitettavana, että EU:n toistaiseksi omaksuma lähestymistapa ja sen käyttämät keinot eivät ole johtaneet konkreettiseen edistymiseen Kiinan ihmisoikeustilanteessa, joka on vain heikentynyt viime vuosikymmenen aikana; kehottaa komissiota laatimaan ja panemaan täytäntöön kokonaisvaltaisen EU:n strategian, jolla pyritään takaamaan ihmisoikeustilanteen tosiasiallinen paraneminen Kiinassa;

9. pitää Kiinan vastapakotteita, jotka eivät ole kansainvälisen oikeuden mukaisia, merkittävänä takaiskuna EU:n ja Kiinan suhteille; pitää keskeisen tärkeänä, että EU ja kaikki sen toimielimet vastustavat yhtenäisesti tätä hyökkäystä Euroopan demokratiaa vastaan ja puolustavat yhteisiä eurooppalaisia arvoja; kehottaa neuvoston ja komission puheenjohtajia antamaan selkeän lausunnon, jonka mukaan pakotteiden asettamista vaaleilla valituille poliitikoille ei suvaita; katsoo, että on tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä, että varapuheenjohtaja / korkea edustaja ja jäsenvaltiot ottavat tämän kysymyksen esille kahdenvälisissä keskusteluissa kiinalaisten vastapuoltensa kanssa kaikilla tasoilla, ja pyytää tiedottamaan parlamentille näistä pyrkimyksistä;

10. on sitä mieltä, että EU:n ja Kiinan kattavan investointisopimuksen käsittely sekä kaikki keskustelut sopimuksen ratifioinnista Euroopan parlamentissa on perustellusti jäädytetty Kiinan pakotteiden johdosta; vaatii Kiinaa poistamaan pakotteet ennen kuin parlamentti voi käsitellä investointisopimusta ja toteaa, että poistaminen ei vaikuta investointisopimuksen ratifiointimenettelyn lopputulokseen; odottaa komission kuulevan parlamenttia ennen kuin se ryhtyy toimiin investointisopimuksen tekemiseksi ja allekirjoittamiseksi; kehottaa komissiota hyödyntämään investointisopimuksesta käytävää keskustelua välineenä ihmisoikeuksien suojelun ja kansalaisyhteiskunnalle annetun tuen tehostamiseksi Kiinassa ja muistuttaa komissiota siitä, että parlamentti aikoo ottaa Kiinan, myös Hongkongin, ihmisoikeustilanteen huomioon, kun sitä pyydetään antamaan hyväksyntänsä investointisopimukselle;

11. korostaa, että EU:n ja Kiinan väliset suhteet on kiireellisesti saatettava uudelleen tasapainoon ottamalla käyttöön yksipuolisten toimenpiteiden välineistö, joka sisältää muun muassa seuraavat: lainsäädäntö, jolla torjutaan ulkomaisten tukien vääristäviä vaikutuksia sisämarkkinoihin, kansainvälinen julkisten hankintojen väline, toimitusketjuja sääntelevä lainsäädäntö, johon sisältyy pakollisia asianmukaisen huolellisuuden vaatimuksia ja jossa myös säädetään pakkotyöllä tuotettujen tavaroiden tuontikiellosta, ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevan EU-asetuksen laajentaminen ja vahvistaminen, tehokas pakottamisen vastainen väline, tarvittaessa EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän mukaisia kohdennettuja lisätoimenpiteitä, joilla voidaan jatkaa puuttumista vainoihin Xinjiangissa ja Hongkongissa ja joilla pyritään saamaan Kiina lopettamaan kaikki rikkomuksensa, toimet, joilla puututaan asianmukaisesti Kiinan aiheuttamiin kyberturvallisuusuhkiin ja hybridihyökkäyksiin ja sen siviili- ja sotilasalan valmiuksien yhdistämistä koskevaan ohjelmaan;

12. kehottaa Kiinan hallitusta ratifioimaan ja panemaan täytäntöön pakkotyötä koskevan Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimuksen nro 29, pakkotyön poistamista koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 105, ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelua koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 87 ja järjestäytymisoikeutta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 98; kehottaa Kiinaa ratifioimaan kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen;

13. pyytää Kiinan ja Hongkongin viranomaisia palauttamaan luottamuksen Hongkongin demokratiaprosessiin ja lopettamaan välittömästi demokraattisia arvoja puolustavien henkilöiden vainon; pitää valitettavana, että EU:n neuvosto ei ole yksimielinen demokratian tukahduttamispyrkimyksiin Hongkongissa puuttumista koskevien toimenpiteiden hyväksy-

misestä; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ehdottamaan ja hyväksymään Hongkongia koskevia päätelmiä riippumatta siitä, onko niillä yksimielinen tuki vai ei, ja vaatii jäsenvaltioita keskeyttämään Kiinan kanssa tekemiensä luovutussopimusten soveltamisen;

14. korostaa tarvetta ottaa käyttöön järjestelmä, jolla voidaan tarkistaa, osallistuvatko EU:n sisämarkkinoilla toimivat yhteisöt suoraan tai epäsuorasti ihmisoikeusloukkauksiin Xinjiangissa, ja kauppaan liittyviä toimenpiteitä, kuten julkisten hankintamenettelyjen ulkopuolelle jättäminen ja muita seuraamuksia; korostaa, että sellaisen hyväksikäyttöteknologian hankkiminen, jota käytetään ihmisoikeusloukkaustilanteissa, olisi estettävä EU:n kaikilla tasoilla ja kaikissa EU:n toimielimissä;

15. kehottaa Eurooppa-neuvostoa ottamaan tiukan kannan Kiinan pakotteisiin ja hyväksymään asiaa koskevia päätelmiä; katsoo, että kyseiset pakotteet ja kielteinen kehitys Kiinassa ja sen asemassa kansainvälisenä toimijana sekä Kiinan tilanteen heikkeneminen olisi otettava asianmukaisesti huomioon ja niihin olisi vastattava yhteisen julkilausuman ”Strateginen katsaus EU:n ja Kiinan suhteisiin” meneillään olevassa uudelleenarvioinnissa, jotta voidaan ryhtyä noudattamaan jämäkämpää EU–Kiina-strategiaa ja yhdistää kaikki jäsenvaltiot saman linjan taakse;

16. kehottaa EU:ta tiivistämään koordinointiaan ja yhteistyötään Yhdysvaltojen kanssa Kiinaa koskevan transatlanttisen vuoropuhelun puitteissa, myös ihmisoikeusloukkauksiin puuttumiseen tähtäävien toimien koordinoinnin osalta, ja pyytää varmistamaan, että kyseisellä vuoropuhelulla on vahva parlamentaarinen ulottuvuus;

17. katsoo, että muiden alueellisten kumppanien, Taiwan mukaan lukien, kanssa tehtävien kauppa- ja investointisopimusten ei pitäisi olla riippuvaisia laaja-alaisen investointisopimuksen ratifioinnista;

18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille.